

HÀNH TRÌNH VỀ QUÊ - PHIÊN BẢN 2016

Nguyễn Viết Đĩnh

(Từ QUÊ ngắn gọn hơn từ QUÊ HƯƠNG, nghe gần gũi mộc mạc và có vẻ nhà quê một chút. Quê là nơi chôn nhau, cắt rốn. Quê gọi nhớ ruộng đồng, con sông mái chùa, cây đa bến cũ.

Tân mạn Hành Trình Về Quê gồm bốn tiểu đoạn: 1) Rong ruổi đường dài, 2) Hà Nội-Sapa, 3) Huế- Lăng Cô, 4) Sài Gòn- Biên Hòa- Cần Giuộc.

Xin mời quý vị khăn gói về quê, quê Việt, với tôi.)

1. RONG RUỔI ĐƯỜNG DÀI

NGÀY 21/11

00:50 giờ sáng tôi lên máy bay của hãng Eva, xuất phát từ Seattle về Việt Nam. Lần cuối về thăm quê vào năm 2002, cũng đã trên 14 năm rồi.

Boeing 77W mới, tiện nghi. Máy cô tiếp viên Đài Loan xinh xắn, nhanh nhẹn chạy tới lui như con thoi, phục vụ khách chu đáo.

Suốt hành trình trên dưới 13 giờ dài ngoằng... Hết xem phim, nghe nhạc, lại ngủ gà ngủ gật. Sáng sớm 5:50 ngày 23/11, đổ bộ xuống Taipei.

Phi trường Đài Bắc, sau mười mấy năm mới quay lại, thấy choáng: hiện đại, tiện nghi, khác hẳn khi xưa cũ kỹ, chật chội.

Những cửa hàng miễn thuế (duty free) của nhiều hãng thời trang danh tiếng mở 24/24.

Thứ đó dễ dành cho cánh phụ nữ thích trưng diện. Còn cánh đàn ông trai chỉ muốn xà vào các tiệm mì Tàu gần đó làm một tô tô chẳng cho ấm bụng. Ăn để trả thù đồ ăn hộp vô vị trên máy bay.

Mì ở đây có đủ loại bò, heo, gà, hải sản, chay. Cứ nhìn hình rồi chọn. Giá khoảng từ bảy đến mười đô, kèm nước uống. Nhà hàng nhỏ, sạch sẽ, ngăn nắp đúng chuẩn Tây.

Đồ ăn Tàu, phục vụ kiểu Tây, tự chọn và tự dọn (self serve) !! Đông Tây hòa hợp. Nhất rồi. Thế giới đại đồng!!?

Xin đừng có nằm mơ ban ngày!!

Tiện đây, xin mở một đầu ngoặc nói về giấc mơ ban ngày về mì và phở.

Sợi mì màu vàng làm từ lúa mì thường được trồng ở miền bắc nước Tàu, nơi lúa nước không mọc được. Tô mì cũng có thịt bò, heo, gà và rau, cộng với nước lèo nấu bằng xương heo, tôm, mực và nhiều gia vị lắm lắm khác.

Người Tàu thích ăn mì. Trên đất nước Tàu đâu đâu cũng có tiệm mì, từ khu phố sang trọng đến tận hang cùng ngõ hẻm.

Phở làm từ bột gạo màu trắng, nước lèo hầm bằng xương bò, gà, thêm hành, gừng và gói gia vị “phở bắc”, nơi nguyên gốc phát sinh. Phở giản dị, trong lành, hợp sức khoẻ và nhất là hợp khẩu vị dân Mít.

Phở bắc di cư vào Sài Gòn với nước béo, hành trần, giá sống, rau thơm, rau mùi, tương ớt tùm lùm.

Rồi thời cuộc đưa đẩy, phở ngậm ngùi theo giòng người di tản ra ngoại quốc, rồi bùng lên và bám rễ khắp nơi trên thế giới như cỏ dại mọc tràn lan.

Nghe nói ở hải đảo tí tìu miền Nam Mỹ Falkland (Malvinas), nơi dành đất giữa Ăng Lê và Á Căn Đình cũng hiện diện một hàng phở!

Phiên bản mì khác phiên bản phở về hình thức và nội dung. Cực chẳng đã Mít ta mới ăn mì. Họ khoái phở hơn. Họ thích phở, yêu phở rồi mê (chứ không mê) phở!

Có người ăn sáng trưa chiều tối, bảy ngày một tuần, vẫn khoái! Ăn mì tuần một lần, OK. Ăn hoài ngán thấy mê!

Thế mà gần đây, thời Tập Cận Bình- Đại chủ nhân gánh mì vĩ đại nhất Hoa Lục cứ nhất định nài ép dân Mít sực mì!

Tập xénh xáng luôn miệng lâm bảm:” Ngộ dzắt định bác cái nị Á Nam phải sực mì!! Sực mì dzài dzài!! Hả sực a! Hả sực!! Sực mì dzẻ chóong dzòng hóa với dzại quốc a!! Ha ha!!”

“Mì vĩ đại muôn năm!!”. “Tập chủ tịch mì vĩ đại muôn năm!!”

Khẩu hiệu đó chỉ có trong mơ của Tập chủ tịch mà thôi. Chuyện đôi co về bản sắc dân tộc đã kéo dài hơn 4000 năm, và chắc còn kéo dài lê thê không bao giờ dứt...

Xin lỗi vì đã quá lạc đề. Giờ ta cùng quay lại hành trình về quê Hà Nội- Sapa.

2 HÀ NỘI-SAPA

NGÀY THỨ 1 (23/11)

9:30 sáng tôi đáp chuyến bay về Hà Nội. Máy bay Airbus A320 nhỏ. Tiếp viên mặc áo dài vừa nói được tiếng Tàu, Việt và tiếng Anh. Các cô có vẻ tự tin và quen việc so với mười bốn năm về trước, lần tôi theo chuyến du lịch (tour) về Việt Nam.

12:15 trưa máy bay hạ cánh xuống cảng Nội Bài. Hành khách đủ mọi màu da lục tục nối đuôi rồng rắn chờ đóng dấu nhập cảnh.

Quang cảnh cũng giống như những phi cảng quốc tế khác. Cung cách làm việc của nhân viên hải quan (Immigration Officers) nghiêm túc, chuyên nghiệp. Họ chỉ hỏi vài câu thông thường: “Về thăm ai, ở đâu? Về chơi Việt Nam mấy tuần?”. Không còn thấy cảnh mê nheo vôi tiền du khách như trước nữa.

Qua hàng rào quan thuế cũng vậy. Có hai lối đi. Một cho người cần khai báo. Lối kia dành cho những người không có gì phải khai. Có tiến bộ! Đáng khen!

Ra đến cổng mắt còn ráo rác, tôi đã nghe tiếng gọi ríu rít của các cháu gái Hà Nội xinh tươi. Có cháu gọi bằng chú, có cháu gọi bằng ông. Các cháu sốt sắng dành quyền kéo va li hành lý ra xe sẵn đợi gần đó. Tài xế là cháu rể đẹp trai, chững chạc và hiền hậu.

Xe chạy trên dưới nửa tiếng là đã vào phố cổ Hà Nội, nơi đó có một tiệc nhỏ đặt sẵn trong hiệu ăn chuyên về chả cá nổi tiếng.

Trải qua chuyến đi dài giờ, mùi cá nướng thơm phức, tôi cũng chỉ ăn qua loa vài miếng, nhờ bia Hà Nội đưa cay.

Cảm ơn các cháu đã tiếp rước chú hơn cả hoàn hảo.

Hà Nội bây giờ đã 4-5giờ chiều. Các cháu muốn đưa người di tản buồn về quê làng, cách Hà Nội trên 50 cây số. Ở đó đang tụ tập đông đủ họ hàng, cháu chắt nhân đám giỗ của gia đình ông anh trưởng họ

Nhìn phố phường Hà Nội vừa lạ, vừa quen. Xe cộ chạy loạn xạ vui mắt. Một lúc, xe ra khỏi nội thành, rồi bon bon leo cầu mới bắc qua sông Hồng, theo hướng xa lộ mới xây chạy thẳng về quê nhà Đình Xá, Bình Lục.

Thị xã Phủ Lý khi xưa lèo tèo, nay đã thay da đổi thịt trở thành một trung tâm phát triển với nhà cao tầng chạy dọc theo những con đường mới mở.

Vui chuyện tôi hỏi về chiếc Nissan nhỏ gọn 5-6 chỗ ngồi đang lái. Ở Việt Nam đó là tài sản quý, trị giá chừng 50 ngàn đô. Nếu bên Mỹ, giá chắc khoảng trên dưới 20 ngàn. Tầng lớp trung lưu ở đây đang bắt đầu mua sắm xe hơi.

Trong khoảng 14 năm qua, đời sống ở Việt Nam đã cải thiện lên nhiều. Đường xá mở mang, công trình xây cất mọc lên tung bồng.

Nhưng nghe nói vẫn còn những khúc mắc lâu đời như lụt lụt, ô nhiễm. Công trình này lẫn công trình kia. Cảnh quan xô lệch mất vẻ hài hòa.

Xe vừa đỗ bên đường đã thấy lối nhỏ bốn năm người chạy ra thăm hỏi, níu kéo, rồi bá vai bá cổ vào nhà. Đó là những ông anh họ trên bảy mươi tuổi đời.

Họ gặp lại nhau sau hơn 60 năm xa cách. Nhìn khuôn mặt họ, ai cũng nhận ra nét hao hao giống nhau. Tuy mỗi người mỗi cảnh, ở trong những môi trường sống khác biệt, nhưng chung quy họ là họ hàng thân thuộc.

Đây là bữa cỗ làng quê. Không hào nhoáng. Không mâm cao, cỗ đầy, nhưng thân tình, mộc mạc. Họ hàng đến đông đủ, trên dưới ba bốn chục người. Chỗ ngồi chia theo vai vế, tuổi tác. Các cụ ngồi mâm trên. Con, cháu lần lượt ngồi xuống chiếu trải ngay trên sân nhà. Nhiều cháu nhỏ mười, mười lăm tùm năm tùm ba khéo chuyện với nhau, rồi cười rúc rích.

Làng quê 60 năm không có thay đổi gì đáng kể. Có vẻ cũ kỹ và cằn cỗi hơn xưa. Màu xanh ruộng đồng, vườn tược đã mất. Thay vào là nhà cửa san sát. Nghe nói dân số trong làng tăng bốn năm lần?

Tiệc tan ra về cũng đã 9-10 giờ đêm.

Trên đường về nhờ hơi bia rượu, tôi tiếp tục ba hoa đủ thứ đề tài, kể cả việc bôi bác chế độ với các cháu trên xe, nhất là với ông cháu rể tài xế bên cạnh. Sau đó, mới biết cậu ta là đại tá công an.!!? Hú vía!

Về khách sạn tắm rửa xong cũng gần 12 giờ. Muốn đi ngắm Hà Nội về đêm cho biết.

Thế là chân bước lê phở cô, miệng ư ử theo giòng nhạc xưa “Buồn vào hồn không tên...”. (1)

Qua mấy dãy phố, hàng quán đang lục tục thu dọn, khách vắng thưa dần. Tôi lại phải quay về khu trung tâm sát hồ Gươm, nơi gần khách sạn, nhấm nháp ly vang Đà Lạt cho biết mùi.

Vang Dalat kỳ này cũng tiến bộ hơn hẳn, tuy chưa được chuẩn, xong cũng tạm. Giá cả cũng gần bằng vang ngoại Chile \$350 ngàn (\$20 đô). Uống làm quen, ủng hộ sản phẩm quê nhà...Mong họ đuổi kịp đà hội nhập thế giới.

Về khách sạn đã quá 1:30 sáng. Ra ban công nhìn thấy đèn Ngọc Sơn và cầu Thê Húc sáng rực trong tầm nhìn phía dưới.

Cảnh đẹp như mơ. Phố xá xe cộ còn thưa thớt. Người đi bộ vẫn lác đác dạo quanh hồ.

Xin trình vua Lê: “Chúng con vừa về thăm người, thăm quê”!

Nhạc nhẹ nghe êm, rồi giấc ngủ đến lúc nào không hay. Sáng tỉnh dậy mặt trời còn ngủ trong màn sương. Đẹp!

NGÀY THỨ 2 (24/11)

8 giờ sáng lên tầng 10 ăn điểm tâm. Phòng ăn nhỏ, kê khoảng chục bàn, sạch sẽ ngăn nắp, không hào nhoáng. Cà phê sữa nóng với bánh mì trứng, thịt nguội, phở mát căn bản.

Điều đáng nói là khung cảnh Hà Nội hiện ngay trước mắt. Mặt hồ Gươm lung linh dưới ánh mặt trời ban mai. Nét quen và lạ. Thế là đủ cho một niềm vui khởi đầu một ngày mới ở Hà Nội, quê hương loang lổ vàng son quá khứ của nhiều người xa xứ, như tôi!

Tôi xuống phòng tiếp tân tầng trệt nhờ mua “sim” điện thoại \$100 ngàn tiền Việt (khoảng \$5US) để tiện liên lạc với họ hàng, thân hữu.

Các cháu sốt sắng cứ gọi hoài để sắp chương trình. Riêng tôi chỉ muốn đi lang thang, tùy hứng. 36 phố phường ngay dưới chân. Thật thích! Đi đâu xa làm gì?

Từ Hàng Hành ra bờ hồ rất gần. Buổi sáng dân Hà Nội tụ tập từng nhóm tập thể dục theo điệu nhạc phát ra từ máy radio. Giới trẻ và du khách Tây thường cũn cõn trong bộ đồ thể thao chạy bộ lòng vòng.

Không khí sinh động hẳn lên. Cộng với tiếng còi xe inh ỏi, tiếng rao hàng, tiếng nói cười, tiếng loa phường, mang lại nét đặc trưng có một không hai trên thế giới.

Cầu Thê Húc, đèn Ngọc Sơn ngàn năm soi bóng, trầm mặc nhìn giòng lịch sử lướt qua!

Tháp rùa xa xa phơi nét phong sương. Chắc hẳn thiếu bàn tay ân cần săn sóc của con cháu.

Kính bậm Đức Vua: “ Họ đang bận chẻ chén say sưa, họ đã quên các Ngài rồi!”.

Tôi đi lang thang từ bờ hồ hướng về hàng Gai, rẽ qua hàng Quạt. Gặp hàng Đào, phố chính, xưa nổi tiếng về tơ lụa.

Nhiều phố nhỏ, ngắn. Hàng quán san sát, chiếm cả lề đường. Xe cộ xô bồ. Đâu đâu cũng có khách sạn, quán ăn, quán cà phê, tiệm bán điện thoại, hàng vải vóc, quần áo, đồ lưu niệm, phòng du lịch.

Nhà cửa, phố phường sáng sủa hơn trước. Phố lâu mọc cao hơn, xen lẫn nhà cũ, hẻm sâu.

Qua phố Mã Mây thấy nhiều tiệm ăn, trong đó có tiệm đông người, tôi bèn xà vào xem. Nhà hàng kinh doanh theo cung cách mới. Quán đủ mặt Tây, Ta, đông vui. Có bia, rượu. Giá cả hợp lý. Thức ăn vừa miệng. Điềm đạt từ B- đến B+.

Khu Mã Mây, Lương Ngọc Quyến, Tạ Hiền nổi tiếng vì đó là khu vui chơi buổi tối, phố bia, tụ điểm của du khách và giới trẻ. Có cả trình diễn hát chèo vào dịp cuối tuần.

Phố Mã Mây còn có nhà cổ tiêu biểu kiến trúc và cách bày biện nội thất của dân phố cổ thời xưa. Để tìm hiểu rõ nếp sống cũ, du khách nên một lần viếng thăm cho biết. May mắn phố cổ còn có một không gian u trầm giữa cảnh tập nập xô bồ. (2)

May mắn hơn nữa, nếu để ý kỹ, du khách có thể tìm đường lên một quán cà phê trên lầu hai và lầu ba. Với cách trang hoàng đặc biệt giữa không gian tĩnh lặng. Cách bài trí bàn ghế cùng những bức tranh chứng tỏ chủ nhân là nghệ sĩ đích thực.

Ai muốn tìm thú cô đơn hay những cặp tình nhân cần sự riêng tư, nên đến quán này.

Thế mà đã gần 3-4 giờ chiều. Sắp đến giờ hẹn với các cháu Hà Nội. Các cháu đều là những trí thức trẻ đương thời. Chúc các cháu có một hướng đi tươi sáng phía trước. Tương lai đất nước đang nằm trong tay các cháu.

Tụ điểm lại là một quán cà phê thời thượng của giới sinh viên, học sinh, nằm trên lầu hai hướng ra hồ Gươm trên đường Đinh Tiên Hoàng.

Quán chật, đông, nét cũ kỹ hoài niệm. Trang trí xô lệch, bàn ghế cộc cạch có chủ ý. Đó là điểm đến của giới học sinh, sinh viên Hà Nội. Giống như ở miền nam trước 1975, giới trẻ Sài thành tìm đến những quán cà phê Hàm Gió, Gió Nam, Brodard, Givral.

Chiều tối, tôi háo hức theo các cháu vào khu phố bia. Khu này san sát các tiệm ăn bình dân. Ghế ngồi tràn cả ra vệ đường. Thức ăn lạ, ngon, rẻ với bia đủ loại Tiger, Hanoi, Saigon, 333...Hàng chục loại bia nội, không kể bia ngoại Heinenken phổ biến ăn trum. (3)

Có thể nói Hà Nội và cả Việt Nam là thiên đường bia!

Giới trẻ nam nữ, du khách ngồi đầy, cười nói râm ran. Đặc sản địa phương trình làng. Hình thức và nội dung đạt chuẩn. Bia bọt góp phần tích cực trong tấu khúc ẩm thực này.

Tôi may mắn khỏi phải hô các cháu mang cầm cố áo hồ cừu lấy tiền mua rượu, như ông thi sĩ Tàu nào đó thời xưa, vì ở đây, tiền bia rượu rẻ rề.

Ra về cũng trên dưới 11 giờ đêm. Mặt mày ai cũng vui vì có chất còn đang tung bừng nhảy nhót trong máu.

Hẹn mai vui chơi nữa các cháu nhé! Thích!

NGÀY THỨ 3 (25/11)

Sáng sớm vợ chồng cháu trai ghé thăm ông. Các cháu cho một điện thoại mới để tiện liên lạc.

Các cháu thuộc thế hệ đời thứ ba. Trẻ trung tháo vát, thời vận đang lên. Đặc biệt, các cháu còn có tinh thần gia tộc. Chiều nay các cháu hẹn mời ăn.

Lại xuống phố lang thang.

Khu tôi ở nhiều hotel nhỏ, cao dưới 10 tầng. Sen kẽ là hiệu ăn, ngân hàng, tiệm bánh...Nhưng điểm chính vẫn là những gánh hàng ven lề đường bán tạp nham đủ thứ, từ bún riêu, bún ốc, rau quả...Khung cảnh vui mắt, hơi lộn xộn. Đó là nét đặc trưng của Hà Nội phố.

Đất hẹp, người đông, ai cũng phải mưu cầu cuộc sống. Làm sao bây giờ?

Khi ngang qua một cửa tiệm thấy đông người ăn, chuyên phở gà, tôi cũng xà vào ngay.

Bát phở nước trong thơm, bánh trắng mềm, vài miếng thịt gà vàng phía trên, rau mùi và hành xanh thái nhỏ. Đó là một kiệt tác sống động giữa màu sắc và hương vị của ẩm thực bình dân đường phố Hà Nội.

Xin bạn đừng ăn ngay. Mời bạn rắc thêm chút lá chanh cắt chỉ, chút tiêu. Sau khi nếm một thìa nước lèo, bạn sẽ liên tục ăn và húp nước cho đến giọt cuối cùng. Mồ hôi lấm tấm trên mặt, dù trời không nóng. Bạn thấy hả hê như tìm ra một hạnh phúc mới.

Phở ngon, giá rẻ. Tô nhỏ \$20 ngàn, tô lớn \$30 ngàn. Trên dưới 1 mỹ kim. Xin quý vị thích du lịch hãy về thăm quê, ăn phở gà phố cổ.

Trời còn sớm quá. Mới khoảng 8 giờ sáng. Tôi tấp vào cà phê Trung Nguyên gần đó.

Tiệm trang trí cách tân, nhỏ, đẹp. Khách Tây-Ta đủ mặt. Tây thích togo cà phê đá, bánh mì thịt. Ta thích ngồi nhâm nhi ly cà phê nóng.

Tôi ngồi bàn ngoài nhìn học sinh đi học, người đi làm, du khách rong chơi.

Chạy tới chạy lui là những người bán hàng lam lũ. Từ hàng rong trên xe đạp, đến thùng mẹt trái cây, rau cỏ.

Gần chỗ tôi ngồi là một chị bán đu đủ chín vàng. Với bộ đồ thể thao đã cũ, khuôn mặt khắc khổ chịu đựng, vẫn sáng nét tươi vui khi nói chuyện với khách hàng.

Có nhiều phụ nữ Hà Thành diện thời trang hợp thời. Thịnh thoảng xuất hiện vài thiếu nữ ngồi xe sang, ăn mặc không thua dân Paris chính gốc!

Cứ nhìn hình MC Cao Kỳ Duyên chụp chung với các ca sĩ, người mẫu và fans Việt là biết ngay. Một trời ăn diện mát mùa lệ thủy. Có lẽ còn "mode" hơn giới quý tộc Mít di tản tại Little Saigon, thủ đô ty nạn!

Kinh tế Mỹ hụt hẫng rồi. Đâu còn thời vàng son chồng tách (technician) vợ ly (Assembly), mới làm một năm đã mua nhà.

Đã hết thời các phòng mạch bác sĩ Mít bóc tem phiếu "medical" lia chia để sớm chiều tậu nhà cao, cửa rộng dâng cho các mệnh phụ mặt hoa da phấn, chủ nhân hàng tá hột xoàn kim cương lấp lánh hơn sao.

Đó là thời xa xưa cổ tích 30 năm về trước. Ôi thời vàng son nhưng gấm nay còn đâu!

Hy vọng trông chờ Tông Tông Cờ Huê Trump mùa may thay đổi được gì cho kinh tế Mỹ.

Bây giờ dân Hà Nội phom phom sống khỏe. Cũng tậu xe, xây nhà đều. Có người kêu Hà Nội còn nhiều người nghèo. Ôi! Người nghèo nơi nào chẳng có, cứ gì Hà Nội. Mỹ thiếu gì homeless.

Thôi thì dân nghèo chúng ta cứ lê lét buôn thúng bán bưng quanh phố cổ cho hết kiếp này. Dù sao đây cũng là quê mình. Ngày ngày còn được ngắm hồ Gươm và tháp rùa! Hạnh phúc chán.

Phố cổ có trên 1000 năm. Hoàng thành Thăng Long đâu đó đang khai quật. Khí thiêng sông núi đất Việt lại có cơ hội bùng lên mang lại ấm no cho con dân Giao Chi mấy đời.

Từ niềm tin đó, dân Hà Nội và phụ cận, hiện giờ chuông lên đồng. Đồng cốt là tín ngưỡng Việt cổ lâu đời.

Về mặt tâm linh, đồng cốt cũng mang lại nhiều xoa dịu cho những chấn thương tâm trí xô lệch, do biến động nghiệt ngã của cuộc đời.

Tôi không được dịp tiếp cận buổi lên đồng, dù đã ghi vào lịch trong chuyến đi này.

Từ phố hàng Hàng qua Hàng Trống, rẽ phải là nhà thờ Lớn Hà Nội, nơi tôi thuở 7-8 tuổi đã có lần ghé qua. Nhà thờ vẫn mang nét đẹp cổ kính trang nghiêm.

Nhìn lên gác chuông, tôi thầm khấn:

“Xin Chúa cao cả đoái thương và che chở cho những kẻ khốn cùng thúng mọt sống quẩn quanh trên phố cổ này!”

Không biết Ngài có nghe thấy không?

Cứ thế tôi bước lên trên 36 phố phường theo bản năng, tay cầm gói xôi đậu phộng (lạc) mới mua bên lề đường giá 25 xu Mỹ.

Phục! Tổ tiên mình chế biến món ăn thật tài tình. Chỉ với gạo nếp, các cụ cho ra nào là xôi vò, đậu, lạc, gấc... Có hàng chục thứ xôi. Thứ nào cũng thơm ngon.

Hỏi nhỏ, học sinh Hà Nội mê xôi đậu đen ăn với chè đậu đen. Xôi đậu xanh ăn với muối mè (vừng). Xôi trắng với thịt heo (lợn) luộc.

Nam tiến, xôi phải thêm nước dừa hay cùi dừa nạo mỏng. Không kể loại cao cấp là xôi chiên phồng ăn với gà quay, lạc xường... Thêm phụ khoản là xôi lá dứa, xôi sấu riêng....

Xôi phải đi với chè. Xôi-chè, hai từ đối xứng ngoạn mục. Từ nếp, dân Mít chế biến ra hàng chục loại chè.

Nào chè đậu xanh, đậu đen, đậu ngự, đậu ván, chè xôi nước, bà ba, nhãn nhục, bạch quả... Trên chục loại, không thể nhớ hết. Thứ nào cũng thơm ngon, bắt mắt, ngọt lừ.

Quý bà quý cô, sẵn đỏ da thắm thịt xin chớ đùng vào nhé! Chè ngon, ngọt, quyến rũ, nhưng dễ làm vòng 2 của quý vị nở phồng. Trông quý tướng thật đấy, song so với nghệ thuật thẩm mỹ thì có vẻ trái chiều!

Hơn nữa chè ngọt lười đầy nhưng cũng rất nguy hiểm, có thể tan cửa nát nhà mấy hời.

Miền Nam trước 75 có câu nói đùa cửa miệng: “Ăn chè Nhà Bè!”

Để trả lời phe nam rủ đi ăn chè :

“Hong thềm”, giọng nữ ngọt lịm ngún nguây.

Thế là một trường thiên tiểu thuyết ra đời với đủ bộ hỷ, nộ, ái, ó cho những cặp nhân tình tham lam muốn đèo bòng...

Tôi đi bất kể trời trăng, không cần phương hướng chỗ nào cũng như lạ, như quen. Nhưng đây là ban trưa làm gì có trăng sao? Mặc kệ, ta vẫn đi. Qua hết phố nọ, đến đường kia. Chui vào con hẻm, thoát ra mặt tiền...

Đâu đâu cũng hàng quán la liệt, bảng hiệu, người tấp nập qua lại. Không khí vui tươi, nhộn nhịp của mùa Giáng Sinh đâu đó cận kề.

Tháng 11 đầu đông, tiết trời mát. Mặt trời tỏa sáng óng vàng. Không có mưa sa che lấp phố phường như khi xưa Trần Dần đã một thời đi qua.

Ngay lúc này, tôi thầm mong có những cơn mưa nặng hạt, mưa to, mưa bão, mưa sa gió táp, để tìm được cảm giác đích thực của nhà thơ nổi tiếng này:

“.. .Tôi bước đi không thấy phố, không thấy nhà.

Chỉ thấy mưa sa trên màu cờ đỏ...”. Cực hay! (4)

Tôi đang đi giữa lòng Hà Nội. Hai bên phố nhà cao xen thấp, không đều. Hàng quán tạp nập sắc màu, rộn ràng người qua, kẻ lại.

Lớp già xưa kia sao đâu mất hút. Lớp trẻ lớn lên nhờn nhờn. Trong lòng Hà Nội, gò Đống Đa vẫn còn đó. Ngoài kia, sông Hồng nhuộm đỏ phù sa ngày đêm đổ về biển lớn.

Đó là giòng đời. Sông đời trôi chảy mãi không ngừng.

Chợt nghĩ về đời mình. Thân phận kẻ xa quê trên 60 năm, giờ trở về với vẻ lạc lõng lạ thường.

Cảnh vật đó, con người đó, đang sinh động trước mắt, nhưng không thuộc về đời mình, bây giờ. Mình ở một nơi khác, thế giới khác, chỉ đến đây năm bữa, nửa tháng, rồi lại bỏ đi. Đi mãi. Có thể quay về hoặc không, đâu biết? Ai biết được tương lai? Có một giọt đắng trong lòng.

Đường phố chật hẹp. Lề đường là nơi buôn bán, nơi để xe. Trên đường nhón nháo, tấp nập, inh ỏi tiếng còi. Giòng xe chạy đều, ít tai nạn. Hình như, người Hà Nội âm thầm tuân thủ những qui luật giao thông bất thành văn.

Về khách sạn cũng khoảng ba bốn giờ chiều. “Sim” điện thoại mua hôm trước bị kẹt gì đó, không khởi động được. Chắc lại bị lừa rồi.

Thế giới này họ sống bằng lọc lừa. Nước lớn lừa nước nhỏ. Chính quyền lừa dân. Hứa hẹn này nọ, rồi quên. Quên ngon lành. Đại gia lừa chân dài. Rồi bị phản. Cứ thế vòng kim cô lừa bịp luẩn quẩn quay hoài.

Chỉ có đám dân nghèo là không có đối tượng để lừa. Lừa ai bây giờ? Có gì để lừa?

Ăn ở thẳng ngay, làm ăn lam lũ, chúng còn theo trù dập suốt đời.

Nhưng xin trở về phố cổ đời thường.

Người ơi! Chiều hôm tối rồi! Ta lại có mục vui chơi. Cũng phải chải chuốt một chút cho đỡ quê.

Lúc này khoảng 7 giờ tối. Phố xá đã lên đèn xanh đỏ. Xe cộ lao vun vút. Taxi vừa đỗ đã có một hai cháu đứng đón ân cần, “rước” vào nhà hàng.

Bảo vệ mặc đồng phục bộ đội thời 1946. Phục vụ mặc mặc áo cánh quần nâu quê Việt. Nhà hàng trang trí, bàn ghế đẹp, lạ, sáng sủa, trang trọng.

Bàn tiệc đã đông đủ mọi người, do vợ chồng cháu trai khoản đãi.

Đặc biệt có hai công tử Hà Nội “com lê”, cà vạt chững chạc cùng hiện diện. Họ cũng đang ngóng chờ “cậu” công tử phương xa. Đây là bữa tiệc thết đãi các công tử chính gốc Hà Nội, công tử già... quá già theo năm tháng!

Bữa ăn đậm món quê hương nhưng trình bày được nâng cấp lên tầm cao của nghệ thuật ẩm thực.

Chén bát là gốm sứ Bát Tràng mô phỏng hoa văn xưa cổ, trắng xanh lịch lãm. Đồ ăn, thức uống hài hòa màu sắc, tô điểm thêm bằng những vật dụng dân dã.

Kia là đĩa cua đồng chiên bày biện khéo léo trên một cái mẹt tre, có rau và giỏ cua xinh xắn đi kèm. Đây là món trạch nướng, thu mình nằm uốn khúc trên mâm tre đan lát công phu, có đủ loại rau ăn kèm... Nhiều và còn nhiều món khác nữa.

Đề đưa cay còn hai chai vang ngoại chung đường. Thế là ông cháu, anh em hào hứng thưởng thức đặc sản địa phương đã được cách tân từ cách nấu nướng, trình bày,.

Cảm ơn hai cháu! Kỳ sau nhớ đãi ông nhiều lần nữa nhé!!

Bạn nào về Hà Nội thử một lần cho biết. (5)

Taxi đưa khách về hotel hàng Hành cùng hai ông anh họ. Chúng tôi lại có nhiều thời gian tâm sự sau 60 năm xa cách.

Mới 10 giờ đêm. Còn sớm chán. Thế là ba công tử già lại vẫn đóng bộ bát phố.

Cuối cùng cũng vòng về bờ hồ.

Cầu Thê Húc và đền Ngọc Sơn sáng ánh đèn phản chiếu lung linh mặt hồ. Huyền ảo!

NGÀY THỨ 4 (11/26)

Sáng hôm nay trời trở gió. Hơi lạnh bao phủ phố.

Mặt hồ Gươm xôn xao gợn sóng. Lòng người thoang thoảng nỗi buồn không tên.

Ôi! mà đời này ai chẳng có nỗi buồn? Có ai hưởng trọn niềm vui suốt tháng, suốt đời đâu!

Ngày xưa có nhiều thi nhân đã oán than cho thân phận đất đá rêu phong chìm lấp qua cơn sóng phé hưng đầy thôi. Giấy mực nào tả hết được nỗi buồn? (6)

Thôi thì “Buồn ơi, chào mi!”. Ta không muốn nhắc đến mi nữa!

Giờ, ta phải vui lên đón một ngày mới với cố tri.

Ba anh em họ Nguyễn, đều trên 70. Họ gặp nhau sau 60 năm xa cách.

Họ vui. Khuôn mặt, nụ cười, nếp nhăn có nét giống nhau. Họ thân nhau ngay lúc đầu gặp lại. Như thể 60 năm xa cách chỉ là một giấc mộng phù du.

Sáng lạnh, mùi phở đâu đó phảng phất không gian hay trong tiệm thức? Họ dắt díu nhau đến tiệm phở hôm trước gần khách sạn cho khỏe.

Đi xa làm gì. Đây là tâm điểm phố cổ rồi. Cứ ngồi đây mà ăn phở. Rẻ, ngon.

Ngoài phở còn có bánh cuốn tráng tay. Bánh cuốn nhân thịt, có vị đậm đà khó tả.

Chưa hết, phải ném thêm bún mọc nữa cho thật căng bụng mới có sức cuộc bộ thăm lại phố xưa.

Bún mọc nước thanh, bún trắng điểm thêm vài viên mọc tròn, chút tiêu, chút rau mùi. Ngon! Ngon hơn đồ ăn ở khách sạn 5 sao.

Hàng phở gà đặc địa. Khách tới ào ào. Hàng bánh cuốn, bún mọc nhỏ bé nép vào tường hàng phở sống nhờ. Với một bếp lò, vài ba ghế nhựa. Đó là chỗ mưu sinh của giới bình dân Hà Nội.

Trời còn quá sớm. Lạnh se. Lúc này đi vòng hồ là nhất.

Ba công tử già lại bá vai, bá cổ thăm hồ. Hai ông anh chỉ trở nhà này, phố kia, nơi các ông tiếp thu Hà Nội năm 1954.

Giờ đây, cao ốc mọc đầy. Tên đường đã đổi. Chính họ cũng cảm thấy xa lạ, bồi hồi.

Cả một không gian xô lệch tầm nhìn. Thời gian lướt qua nhanh quá. Đá cũng phải mòn, hướng hồ là trí nhớ con người.

Chuyện kể không dứt. Thời nhỏ ra sao. Trung niên thế nào. Giờ, đã quá tầm tay. Nay, đầu đã bạc.

Cứ thế giòng tâm sự kiếp người, đời thường trao đổi với nhau để hiểu nhau, để thương đời, thương người, để ngậm ngùi cho năm tháng chóng qua.

Nhìn lên, đã đi sâu vào phố cổ tự bao giờ không biết. Đã quá trưa rồi. Bún phở sáng cũng tiêu tưng. Bụng đã đói.

Tình cờ bảng hiệu Lã Vọng-Chả Cá trước mặt, thế là chúng tôi lại phải vào thăm.

Ba phần bún chả, hai phần chả giò (nem rán) cộng ba bia Saigon. Thế là quá đủ cho bao tử buổi trưa.

Chả cá chỉ có cá tầm ướp bột nghệ, nước mắm và vài thứ linh tinh. Ăn kèm rau, bún. Đặc biệt nước chấm phải ngon. Giản dị thế thôi mà cũng lôi kéo biết bao thực khách.

Công nhận Lã Vọng số một về chả cá. Tên tuổi có bề dày kinh nghiệm. Chủ nhân, nhân viên thân thiện. Cho một điểm son A+. (7)

Tối nay có buổi xum họp đại gia đình. Các cháu gái lo đặt nhà hàng. Họ hàng qui tụ trên dưới 40 người kể cả các cháu nhỏ.

Hiệu ăn ba tầng lầu đông nghẹt khách ra vào. Nhà hàng lớn với bàn ghế đóng chặt xuống sàn, băng ghế dài, bàn dài. Nét mới, giản dị nhưng không thô.

Đây là kiểu kinh doanh nhà hàng theo cung cách mới. Mục đích lôi kéo số đông. Giá rẻ, ngon, trình bày bắt mắt.

Mâm đồ ăn nhiều món dọn trên bàn. Phục vụ nhanh, gọn với bia bọt đồng hành.

Bữa tiệc kéo dài mãi quá 10 giờ.

Mấy ngày nay cứ phở cỗ chơi đều. Đi bộ nên chân căng mỏi nhừ.

Tối nay xin đi ngủ sớm.

NGÀY THỨ 5 (11/27)

Sáng dậy sớm vì đêm qua ngủ ngon.

Bị rịn tiền chân hai ông anh họ về Phủ Lý. Hẹn ngày tái ngộ, không xa. Hy vọng thế!

Sực nhớ đã ăn nằm ở lý phố cỗ trên dưới năm ngày rồi. Phải tính chương trình gì khác nữa, nếu không sẽ muộn.

Hay là lại muốn tái định cư luôn ở phố cỗ để có dịp theo chân giới buôn thúng bán bưng, kiếm sống qua ngày?

Ý kiến sáng tạo nhưng để xét lại!

Ở Hà Nội hay bất cứ nơi nào bên Việt Nam, khi muốn du lịch, bạn cứ tìm đến Saigon Tourist hay Sinh Cafe. (8)

Họ có nhiều tours, giá hợp lý, kinh nghiệm.

Tôi mua vé đi Sapa. Luôn tiện mua vé máy bay về Huế ngày 2/12. Rồi tính từ Huế sẽ thăm Hội An. Sau đó về Sài Gòn.

Hôm nay phải dành riêng cho mình. Đi chơi một mình.

Tôi đang tự hỏi không biết bắt đầu từ đâu? Nhưng kia xe buýt nội thành vừa trờ tới, thế là tôi nhảy tót lên xe.

Giá vé 6 ngàn Việt (30 cents). Xe vắng khách. Ghế ngồi thoải mái, cao thoáng.

Phố xá hiện rõ trước mặt, hai bên. Tôi không thắc mắc đi đâu, về đâu. Khỏe!

Phải có lời khen quý vị tài xế. Buýt to kèn càng họ vẫn lái thành thạo giữa giòng xe cộ loạn xạ trên phố chật hẹp. Lái ra, tấp vào nhanh gọn ngon lành.

Có lúc xe chạy khỏi phố cỗ. Đường phố rộng rãi hơn, ngăn nắp hơn.

Khách là những cư dân Hà Nội. Bà nội trợ với giỏ rau, lão ông mặt phúc hậu, nụ cười hiền, tươm tất trong bộ âu phục kèm áo khoác, mũ nỉ.

Có khi riu rít một bày bốn năm thiếu niên học sinh ùa lên xe. Với đồng phục xanh trắng, cặp táp, các cháu tay lướt nhanh trên màn hình điện thoại di động.

Đa số các cháu vui vẻ cười với khách lạ. Có cháu mặt làm nghiêm khi gặp ánh mắt muốn làm thân.

Có cháu gái trên dưới 10 tuổi, xinh xắn với choàng len phủ gối, thắt bím, mím cười đưa ngón tay ra dấu không cho phép du khách chụp hình mình.

Loanh quanh hàng giờ, cuối cùng buýt lại về bến khởi điểm, bờ hồ.

Cám ơn xe buýt Hà Nội. Cám ơn cư dân Hà Nội tình cờ gặp trên xe. Cám ơn các cháu thiếu nhi đã mang đến cho du khách một niềm vui vô hạn!

Biết chú mê phở, chiều nay vợ chồng cô cháu mời ăn phở nhà làm. Cháu khoe phở nhà nấu ngon số một.

Lại taxi đến nhà. Được tiếp đón nồng hậu bên tô phở bò nóng hổi. Thịt mềm, bánh rèo vừa miệng, nước dùng thơm ngọt mang lại ấm áp cho chiều tối se lạnh ngoài trời.

Cháu rề mang ra một chai rượu quý, đặc sản của người dân tộc. Rượu trắng như đế, độ còn nặng. Uống ngon.

Phải công nhận “phở home made”, do cháu gái đạo diễn là đệ nhất Hà Thành.

Hôm nay phải về khách sạn sớm, sửa soạn mai đi Sapa. Trên đường về tạt vào Circle K Việt bắt chai vang Chile dành mai làm nước uống dọc đường. Uống để tránh đau bụng. Nghe nói thế, biết có đúng không?

NGÀY THỨ 6 (11/28)

Sapa! Đây là tên Pháp chứ đâu phải Việt? Không biết ý nghĩa gì?

Có điều Sapa là nơi nghỉ mát của người Pháp thời thuộc địa. Do Pháp khám phá và xây dựng thuộc tỉnh Lào Cai, sát Tàu.

Miền Bắc, Tây nghỉ mát ở Sapa, Đồ Sơn. Miền Trung có Bạch Mã. Miền Nam có Đà Lạt, Vũng Tàu. Nơi nào cũng tuyệt.

Các ngài Phú Lãng Sa khôn và giỏi! Nơi đâu cũng có bàn tay xây dựng, kiến thiết. Merci beaucoup!

Những kiến trúc tiêu biểu trên toàn cõi Việt Nam như nhà hát Hà Nội-Sài Gòn, Dinh Gia Long, nhà thờ Đức Bà đều do Tây thực dân dựng lên. Các ông Việt bây giờ thừa hưởng ngon lành!

Trong 50 năm qua, không biết các ông Việt xây dựng được gì cho quê hương gấm vóc này nhỉ?

Có! Nhiều lắm! Ở mỗi tỉnh đều thấy những dinh thự đồ sộ. Đó là trụ sở Ủy Ban ND, Công An ND. Dinh cơ to tát đấy, đồ sộ đấy, nhưng nét kiến trúc thô thiên, cục mịch. Tây chẳng ra Tây, Ta chẳng giống Ta.

Cũng phóng xa lộ cầu cống. Sao công trình mau xuống cấp vậy? Hư hỏng hoài. Báo chí trong nước kêu ca quá chừng.

Té ra như vậy kỹ thuật và trình độ xây cất của nước mình còn thua cả bọn thực dân hồi xa xưa sao? Nghịch lý!

Sáng 7 giờ xe hơi (ô tô con) đến đón ở khách sạn, rồi chuyển sang xe buýt đi Sapa.

Xe đi Sapa là xe buýt giường nằm? Lại nhỉ? Thật vậy, khách chui vào một tổ nhộng hình hộp dài vừa đủ lọt một người. Thiết kế vừa là giường vừa là ghế, đặc sản Việt Nam.

Tiện hay bất tiện tùy cá nhân. Riêng tôi vẫn thích ghế ngồi kiểu “Greyhound” chạy xuyên bang Mỹ, kiểu “xe đo Hoàng” của Mít chạy đường Quận Cam lên tận Cựu Kim Sơn.

Chui rúc linh kính vào ổ nhộng không thoải mái. Nói đại nếu có tai nạn, thì kể như xong vì khách khó lòng thoát ra khỏi cỗ quan tài này!

Xe chạy nhanh trên xa lộ mới. Mỗi chiều hai lần xe, thông thoáng như xa lộ Âu-Mỹ. Tốt! Điềm son cho người thực hiện công trình.

Bỏ xa phố phường Hà Nội sau lưng, xe phom phom chạy ra ngoại ô. Cảnh trí an bình. Đây đó cánh đồng cây cỏ tốt tươi, có con sông nhỏ chảy qua.

Xe lên dần cao độ, vượt qua miền trung du, lên miền thượng du. Núi đồi ần hiện chung quanh. Cây và núi xanh hơn, buồn hơn. Trời và đất gần nhau quá. Mây trắng nhiều nơi bao phủ lũng sâu. Cảnh đẹp!

Tiếng nhạc vàng ru ngủ. Không gì quý hơn một ly rượu vang lúc này.

Rất may mình đã tính trước. Cảm ơn mày, rượu vang!

Men rượu thấm vào máu, nổi buồn nở trong lòng. Giữa bạt ngàn cây xanh, núi thẳm, mây trôi, con người bỗng thấy lẻ loi, hoang vắng vô định.

Lúc này mới thấy cần bàn tay ấm một người!

Thị trấn Sapa đang mưa, mưa nhẹ. Trời lạnh. Đường phố ướt, vắng, chạy men theo triền dốc lên cao, xuống thấp. Núi gần và xa, lũng sâu với ruộng bậc thang tro trụi.

Khách sạn tôi ở là một kiến trúc bốn tầng rộng đẹp có từ thời Pháp.

Vị trí và cách xây theo phong thái Âu Châu. Hơi cũ, xuống cấp. Mọi phòng trọ đều hướng ra thung lũng rộng có mây bay, thông reo trước mặt.

Mới hai giờ chiều. Hướng dẫn viên dắt đoàn xuống thăm bản Mèo ngay dưới chân núi.

Nói gần, thực ra cũng phải đi bộ ba bốn cây số đường núi. Có vài quán ăn, tiệm cà phê trang hoàng cung cách sơn cước, giữa khung cảnh núi mây chập chùng.

Đi sâu con dốc hai bên có cửa hàng bán đồ lưu niệm. Nhà sàn cũ kỹ, xinh xắn.

May mắn hôm nay là cuối tuần, du khách được dịp thưởng thức điệu múa dân tộc trên sân khấu nhà làng xây sát giòng suối réo rất hữu tình.

Trời chiều trở lạnh, mọi người lục tục kéo về khách sạn .

Bữa cơm tối trong phòng ăn khách sạn giống cơm phân gia đình, giản dị, ngon miệng.

Mây phủ mù thung lũng. Tôi đi bộ khám phá Sapa về đêm.

Trời tối, đèn leo lét. Tạt vào quán ven đường sưởi ấm bếp hồng. Quán vắng teo.

Ngoài trời mờ mịt. Đành về khách sạn nghỉ ngơi.

Đêm xuống lạnh.

NGÀY THỨ 7 (11/29)

Sáng sớm theo đoàn thăm trung tâm thị xã Sapa. Đường núi quanh co, dốc lên, dốc xuống.

Có nhà thờ nhỏ ngay trên quảng trường chính. Đây là trung tâm của phố núi.

Vòng theo con dốc, rồi thêm một con dốc nữa là đến công viên Hàm Rồng. Cảnh quan mở với lũng sâu, núi cao.

Du khách có thể tận hưởng không khí trong lành. Toàn cảnh Sapa hiện rõ phía dưới.

Công viên rộng, sạch, đẹp. Có khu trình diễn các điệu vũ dân tộc, tiệm ăn. Cách tổ chức tương tự như Âu-Mỹ.

Một điểm son cho Sapa.

Tôi bỏ đoàn, đi loanh quanh đường phố. Có nhiều khách sạn quảng cáo tắm thuốc dân tộc. Nước tắm rễ cây và nhiều loại lá rừng. Nghe nói tắm xong rất khỏe.

Phố núi nhỏ. Đường dốc quanh co. Tôi đi mãi không về tới khách sạn. Lạc đường rồi, đành phải ngồi xe ôm về khách sạn.

Sapa mùa đông trời tối nhanh.

Phòng ăn hôm nay khách đông hơn vì là cuối tuần. Gặp nhóm bạn ban sáng vốn vã rủ chung bàn.

Rượu đặc sản miền núi uống mềm môi, rồi ca hát như điên. Vui

NGÀY THỨ 8 (11/30)

Trượt chuyến đi đỉnh Hoàng Liên Sơn vì lười, dậy muộn. Tôi ở khách sạn ăn sáng, ngắm cảnh trời mây.

Thời gian trôi nhanh 1 giờ trưa đã sửa soạn hành trang về Hà Nội.

Ba ngày hai đêm không đủ để cảm nghiệm hết vẻ đẹp của Sapa.

Xin hẹn Sapa lần sau nhé!

Xe buýt khởi hành tại Sapa lúc 2 giờ chiều. Xe lòng vòng ven núi, qua đèo. Lần này xe đổ dốc về xuôi.

Cảnh vật hai bên đường vẫn gọi trong sương chiều. Hoàng hôn xuống nhanh nơi miền đất lạnh.

Tạm biệt Sapa.

Về lại Hanoi Morning Star hotel gần 10 giờ đêm.

NGÀY THỨ 9 (11/31)

Lại vẫn phở gà trên đường hàng Trống gần khách sạn. Khu này có nhiều nhà hàng lớn nhỏ. Không kể những sạp bán đồ ăn vặt trên lề đường.

Lần này thay vì về tiệm cũ, tôi vào tiệm mới, kang trang hơn, ăn thử. Đây là nhà hàng ba tầng lầu chuyên bán phở gà, miến, cơm gà.

Hương vị phở thua xa tiệm cũ. Tôi ngồi bàn gần đầu bếp và nồi nước lèo sôi sục, vàng mỡ.

Lúc tính tiền, thu ngân nói 5 mươi ngàn (\$2.5 đô), nhưng đầu bếp hô 100 trăm ngàn (\$5 đô) .

Tôi hỏi lại, thu ngân vẫn nói 5.

Đầu bếp quơ dao thái thịt nạt thu ngân. Nhìn con dao sáng loáng như gương, tôi lặng lẽ trả đúng 100k, rồi rút êm.

Lại bị lừa rồi. Bị chém chỉ vì hai dollars. Không đáng!

Kinh nghiệm ứng xử khi du lịch xứ nghèo: hỏi giá trước khi mua hàng, kể cả ăn uống, cho an toàn xa lộ, nếu không muốn bị bực mình.

Lại vòng bờ hồ. Phía bên đường có công viên Lý Thái Tổ rộng, đẹp. Tượng ngài đứng bệ vệ nhìn ra hồ. Tượng bệ thế, uy nghi, hơi giống vua quan Tàu. Đó là nhận xét của báo chí Hà Nội một thời.

Xứ mình mọi thứ đều theo sau người có chết ai đâu? Hơn nữa đâu có hình ảnh vua Lê để đúc tượng cho thật đúng. Nghệ sĩ cứ tưởng tượng ra mà làm. Rồi rút cuộc lại giống tượng Tàu do ảnh hưởng phim truyện Hồng Kông, Đại Lục ăn rế vào xương tủy dân Mít mình.

Khi xưa các cụ thích thơ Đường, Tống. Nay con cháu mê phim chuông Tàu. Đâu có gì khác nhau? Ai trách ai được bây giờ?

Chung quanh bờ hồ còn có nhiều nhà hàng trang trí tân kỳ, sạch sẽ phục vụ du khách và giới trẻ. Phần ăn căn bản từ \$17 ngàn, khoảng trên 1 đô.

Có nhiều tiệm tạp hóa Circle K và các thương hiệu khác. Giá cả ghi rõ, hợp lý. Cung cách buôn bán giống Âu-Mỹ.

Sớm muộn, Việt Nam cũng chuyển đổi cách sống và tư duy, đẩy mạnh phát triển đưa đất nước tiến ngang tầm các quốc gia miền Đông Nam Á.

Mấy hôm nay tôi cuộc bộ nhiều, phải về khách sạn nghỉ sớm.

Buổi tối trời chuyển lạnh. Tôi ra ban công ngồi nhăm nháp ly vang. Cả một khung trời đen, không trăng sao trên đầu.

Nhìn xuống phía dưới mặt hồ vẫn lung linh huyền ảo phản chiếu ánh đèn đêm.

Một ngày sắp qua.

NGÀY THỨ 10 (12/1)

Mình sắp thành cư dân Hà Nội phố rồi. Đã quen đường đi ngõ về. Phố phường gần gũi hơn. Người và người thân nhau hơn.

Tiếng còi xe cũng không còn làm bực mình. Âm sắc Hà Nội mới mình cũng chấp nhận. Mình sắp hòa đồng vào nếp sống đời thường ở đây sao?

Buổi trưa tôi ngồi quán bên đường gặm bánh mì cặp thịt và bia. Thức ăn đơn giản, rẻ mà ngon.

Vào cửa hàng viễn thông Viettel gần đó thay “sim” mới cho điện thoại lưu động để dễ liên lạc.

Điện thoại hôm trước các cháu cho khó xử dụng, hơn nữa tiếng chuông kêu to quá. Có lẽ mình không biết điều chỉnh. Đồ nhà quê!

Bước chân vào cửa hàng tôi đứng xững vì đây là lần đầu tôi gặp vẻ đẹp Hà Nội đích thực. Vẻ nguyên thủy vàng ròng không pha trộn đồng thau tạp nham. Vẻ đẹp trong văn chương tiểu thuyết trước 1954. Sắc hương của dĩ vãng vàng son thanh lịch Hà Nội cổ, còn hiếm hoi sót lại bây giờ.

Phong thái thanh lịch, sắc đẹp quý phái phảng phất hình bóng lung linh của thứ phi Mộng Điệp, của tài tử Kiều Chinh trong thời xuân sắc.

Cô gái trước mặt tôi mang dáng dấp Hà Nội ấy. Đẹp từ khuôn mặt trắng đều. Mắt môi sáng tươi như mùa xuân mới.

Dịu dàng và đoan trang với giọng ngọt, thanh, nhẹ, hơi trầm, không cao sắc như các cô gái đương thời.

Tôi ra về lòng mang chút buâng khuâng như người vừa tìm lại được vật quý, rồi lại biến mất ngay.

Tôi lo sửa soạn hành lý và các giấy tờ hộ chiếu, vé máy bay để mai sớm ra sân bay về Huế.

Chiều nay tôi ngồi trên ban công uống rượu suông, một mình. Mặt hồ đen, cảm nín.

Lòng trống trải, không buồn không vui.

Nguyễn Viết Đĩnh

23/1/2017

Chú Thích:

- 1) Nhạc “Nửa Đêm Ngoài” Phó, Trúc Phương
- 2) Nhà Cỏ 87 Phố Mã Mây, www.phocohanoi.gov.vn
- 3) Phố Bia: Khu phố Tạ Hiền-Lương Ngọc Quyển-Mã Mây
- 4) Thơ “Nhất định thắng”, Trần Dần, Nhân Văn Giai Phẩm
- 5) Nhà Hàng 1946, 61 Cửa Bắc, Hà Nội
- 6) Ý thơ “Thăng Long Hoài Cổ”, Bà Huyện Thanh Quan
- 7) Chả Cá Lã Vọng, 14 phố Chả Cá, Hà Nội
- 8) Saigon Tourist: www.saigontourist.com ,Sinh Cafe: www.sinhcafe.com

(Xin xem tiếp phần 3) HUẾ-LĂNG CÔ & 4) SÀI GON-BIÊN HÒA-CẦN GIUỘC

